

LJUBLJANSKI ČASNIK.

St. 5.

V petik 17. Prosenca

1851.

„Ljubljanski časnik“ izhaja vsak teden dvakrat, in sicer vtorik in petik. Predplačuje se za celo leto pri založniku Jožefu Blazniku 6 gold., za pol leta 3 gold., za četert leta 1 gold. 30 kraje. Za polletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraja še 15 kraje. Celoletno plačilo za pošiljanje po cesarski pošti znese 7 gold., za pol leta 3 gold. 30 kraje., za četert leta 1 gold. 45 kraje. — Vsaka cesarska pošta prejme naročilo in denar, kateri more po novi postavi frankiran biti.

Vradni del.

O z n a n i l o.

V pristavku k tukajšnjemu naznalu od 28. decembra 1850 se s tem naznani, de je delež za drugi tečaj leta 1850 z pet in trideset goldinarjev b. v. za vsako bankno delnico odmerjen.

Ta znezek od 35 gold. b. v. za eno delnico se zamore po 14. januarju t. l. ali proti izdanim kuponam ali proti redno štampeljanim pobotnim listam v tukajšni delnični denarnici prejeti.

Od dobička, ki še potem ostane od leta 1850 se bo 2,135,028 gold. in 25 kr. v vstalo denarnico te naprave položilo.

Dunaj, 13. januarja 1851.

Pipitz
bankni poglavar.
Sina
namestnik bankniga poglavarja.
Robert
bankni vodja.

14. januarja 1851 bo v c. k. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju I. del občnega državnega zakonika in vladnega lista, in sicer v edino-nemškem kakor tudi v vsih devetih dvojnih izdanih izdan in razposlan.

Zapopade pod

Št. 1. Razpis ministra kupčije od 20. decembra 1850, s katerim se po najvišjem sklepu več prenauredb glede državnega prideržanja in privatnih započeti občasna osebnega prevaževanja ukaže.

Št. 2. Razpis ministra kupčije od 24. decembra 1850, po katerem se svoboda poštnine glede pisem komisije državnih spraševanj v Pavii na komisijo v Milani prenese.

Št. 3. Razpis ministra denarstva od 25. decembra 1850, zadevajoč količno oprosteno pobotnih listov od plačil dosluženi vojakov.

Št. 4. Cesarski patent od 26. decembra 1850, po katerem se na Ogerskem, Erdeljskem, Horvaškem, Slavonskem, v serbski vojvodini in temiškem Banatu in poslednjič v granici začasna postava od 1. februarja 1851 v moč vpelje.

Št. 5. Ukaz ministerstva pravosodja od 31. decembra 1850, s katerim se naredba ministerstva vojaštva naznani, de ima vojaške nižje osebe, ako pridejo pred civilne sodništva za priče, častnik spremi.

Št. 6. Razpis ministerstva denarstva od 4. januarja 1851, po katerem se ravnanje z banknimi petpercentnimi obligacijami 2. januarja 1851 reda 7. srečanih in z spodnjo-avstrijskimi stanovskimi domestikalnimi štirpercentnimi obligacijami naznani.

Št. 7. Razpis ministerstva kupčije, obertnije in javnih stavb od 5. januarja 1851, odloče čez poštno jezdino za prvo polletje 1851, s katerim se naznani, de se pod stražo za varstvo, v §. 164 kazenskiga reda od 17. januarja 1850 opomnjene, tudi vojaška policijska straža razume.

S tem delam vred se bo tudi prvi dokladni del leta 1851 izdal in razposlal. — Zapopade dvoje prednašanje ministra kupčije k razpisama, ki sta naznanjena v prvem delu občnega državnega zakonika in vladnega lista leta 1850 in zapopadena zgorej pod št. 1. od 20. decembra 1850 in pod št. 4 k cesarskemu patentu od 26. decembra 1850.

Dunaj 13. januarja 1851.

Od c. k. vredništva občnega državnega zakonika in vladnega lista.

Nevradni del.

Avstrija in nemške zadeve.

(Dalje in konec).

IV.

V zadnim sestavku smo dovolj dokazali, de se brez noviga potresa cele Evrope, v katerim bi milijone ljudi življenje in premoženje zgubilo, nemška edinstvo vstaviti ne da. Pokazali smo tudi, de po skušnji let 1848 in 1849 večina Nemcev takiga zedinjenja nemških držav in rodov v eno državo, nikakor tako silno ne voši in ne hrepeni vpeljati. Ostane tedaj le zaveza samostojnih nemških držav, nerazvezljiva v lastnim namenu, ko je bila po dogodbah leta 1815 na Dunajskem zboru ali shodu sklenjena. Akoravno je pod soncem vse spremenljivo, se pravica nikdar kratiti ne sme. V kar se kakor pošten mož v kaki pogodbi zaveže, tistiga se moraš zvesto držati, akoravno bi te časn dobiček na drugo pot mikal. Ravno tak je tudi izgled države proti državi!

Nar manjši kakor nar močnejši v zavezi zapopadenih držav ima neodrekljivo pravico primerjeno stopnjo v njej ohraniti, dokler vesolnost udov kaj drugiga veljavnega nesklene. — Desiravno je pa namen nepremeljiv, se pa zvonajna podoba zaveze ne da samo premeniti, ampak prememba je ob času silno potrebna. Vlade posamesnih držav niso več samoderžne ampak vstavne, na strani ministrov skerbi zbor ljudstva, poslanci, za javne zadeve, kako bi toraj zdaj postave leta 1815 zadostile, ki so jih vpeljale samoderžne vlade. Možje, ki tako previdno in modro Avstrije veslo vodijo, se ne bodo zoperstavili ponovljenim postavam prerokane nemške zaveze, ako potrebi naroda in posamesnih držav zadostijo, in ona tako podobo dobi, de Avstrija imenitne stopnje in slavne moči v evropejski državni družini ne zgubi.

Po zavezni pogodbi leta 1815 pa ni cela Avstrija ampak le komaj polovica v njej zapopadena bila. Nemškemu niso bile pristete Avstrijske kronovinske dežele: Galicia, ogersko kraljestvo s Hrovaškim, Slavonskim, Erdeljskim (Sedmograškim) in granico, Dalmacija in Laško, to je lombardo-beneško kraljestvo. Silno težko je pa bilo naše cesarstvo vladati, kteriga polovica je mnogotere postave od Frankobrodskiga zbora vladnih poslancov prejemale, pri tem ko jih drugimu delu še na

znanje niso dali. Vlada je bila razdeljena, cesar ni bil po celim cesarstvu samoderžen vladar, pa ravno tako tudi ne vstavn ali konstitucijski. Tako ni mogla ostati. Leta 1848 so hotli celoto raztergati, pa božja previdnost je drugač sklenila. Terna zaveza objame zdaj mnoge narode avstrijskih dežel po vstavi 4. sušca 1849, v kateri se prvič od edine vesoljne Avstrije govori. — Zdaj se pa vpraša ali bo Avstrija ponovljena in tako rekoč prerokana po vstavi 4. sušca 1849 z celoto svojih kronovin pristopila k ponovljeni nemški zavezi, ali se bo naše cesarstvo spet ločilo v nemški in nenemški del. Ta je zdaj ena sploh nar imenitnejših vpraš. Silno zvedeniga preroka bi tistiga imenoval, ki bi označil, kako bi se v tej zadevi tako nasprotnim željam zadostilo. Naša vlada iz nemške zaveze stopiti nikdar ne more, ker je gotovo, de bi sicer Poruski kralj roko čez nemško-naglama stegnul, vse Nemce po malim svoji oblasti podvergel, in tako svojo moč Avstrii enako povzdignul, ki bi znala v prihodnje za Avstrijo nevarno postati. Izstop Avstrije iz nemške zaveze bi bil za vse manjše nemške države poguba, ker bi nikdar ne zamogle Poruski vladni nasproti stopiti, tedaj bi tudi senco samostojnosti zgubili.

Ne dvomimo, de bo zaveza Avstrije z nemškimi deželami ako ne bolj terna, vonder ne slabši kakor je bila po dogodbah leta 1815, gotovo je, de brez naše države Nemci slavne stopnje med ljudstvi evropejskimi ne zamorejo ohraniti. Novo podobo našimu času primerno vsvariti so se zdaj poslanci vsih nemških vlad v Draždanah, poglavitnim mestu Saksonskiga kraljestva snidili in leto 1851 bo tedaj posebno važno za prihodnost nemškiga naroda, Avstrije in cele Evrope. Vpraša se ali bo Avstrija z vsimi kronovinami, to je z ogerskimi slovenskimi in laškimi deželami ponovljeni nemški zavezi pristopila ali ne? — Po pameti je naša sodba, de (akoravno radi obstojimo, de morebiti drugo sklenejo) zakaj tako mislimo bomo z sledečimi versticami naznanili.

Kakor se nekerikrat slabši ljudje močnejšim pridružijo, de bi bolj lahko nevarnostim v bran se postavili, tako tudi cele države. Tako so se zvezale nemške dežele. Vsaka politiška zaveza mora meje imeti, in tudi deležnikom pridobitke zagotoviti, zakaj v svojo škodo se ne bo nobeden rad drugimu pridružil. Ako se tedaj Avstrija razdeli, bodo spet le v zavezi zapopadene kronovine prida deležne, kteriga druge nezapopadene ne vživajo, kar bi bilo enakopravnosti, temeljni misli naše vlade, ravno nasprotno. — V letu 1815 je bilo silno težko, bi rekel nemogoče dežele ogerske in laške krone nemški zavezi pridružiti, ker so bile vladane po posebnih postavah, namreč na Ogerskim, kjer je komej peti del kraljestva grunti davk plačeval, kar je zdaj po vstavi 4. sušca 1849 vse nehalo.

Čudno je, de pristop Avstrije k nemški zavezi, tako kakor jo tukaj v mislih imamo, na notrajne in zvonajne zoperstavke naleti. Nemci namreč se boje, de bi naša vlada prevagljive

moči nad drugimi ne dobivala, ker z 38 milijonov prebivalcev svojim sklepam silno podporo daje; avstrijski narodi pa se bojé, de bi v taki družbi lastne narodnosti ne zgubili, ali kakor pravijo, de bi ponemčeni ne bili. Ena in druga je prazna. Temeljna postava naše vlade je pravico in enakopravnost vsim jezikan in narodom dala. Zaveza namenjena je prostorna hiša, v kateri mnogi narodi v svoj prid, ne pa v škodo prebivajo. To rečemo tud tistim Slovanam, ki od nemškega besede slišati nočejo, in bi le radi po svoji volji slovansko Avstrijo sozidali. — V političkih rečeh kaj koristniga na znanje dati, ni tako lahko, kakor se marsikterimu zdi, le tisti, ki je v zgodovini sveta dobro podučen, bo pravo pot najdel. Še enkrat ponovimo, de se nobenemu narodu ni bati, akoravno celo cesarstvo novi nemški zavezi pristopi.

Neizmerno veliki in v resnici imenitni so dobčki, ki obema neprenchama izvirajo, ako Nemško in Avstrijo objame ena colna zveza (Zollverein). — Iz Ogerske dežele bodo vino, žito, živino itd. brez colniga plačila v nemško na prodaj vozili, laška žida bo francosko povsod lahko spodrinila itd. Domišljajska politika, ki je posebno leta 1848 v navadi bila, nič več ne velja, in le smeh ali pa obžalovanje budi, čas je posebno na to gledati in se tega lotiti, kar resničnim potrebam ljudstva zamore zadostiti.

Austrijsko cesarstvo.

Krajnska.

Ljubljana. 12. t. m. se je kupčijska in obertniška zbornica za krajnsko kronovino ustanovila. Pri tem je deželni poglavar, gospod grof Chorinsky zbrane gospode takole nagovoril:

O vesolnem dvigovanju kupčije in obertnije tudi naša lepa domovina ni zaostala, in veselih lic vidimo napredke, ktere je ta močna podpora narodniga blagostanja v naših razmerah na dan pozvala, s kterimi se neprehoma bolj cvetečemu razvitju približujejo.

Ozrimo se nekterih deset let nazaj, in primera našiga tačasniga obertniškega in kupčijskega stanja z sedajnim navda nam serce z veseljem in živim čutam in močno se v nas budi upanje še lepše prihodnosti, ktera je nam gotova, posebno ako se blagor sipavni mir stanovitno ohrani.

Ta namen pred ko mogoče in gotovo doseči, je pa tudi posebna naloga deržavne vlade, in to tolikor ugodnejše rešiti, je najpred za to skerbela, se s takimi možmi obdati, ki so v kupčijskih in obertniških zadevah po lastnem vdeleženju in skušnji zlo zvedeni, in pred drugim k temu poklicani, z besedo in djanjem v prid kupčije in obertnije delati.

V ta namen se toraj po najvišjem dovoljenju njegoviga veličanstva v vsih kronovinah našiga velikiga cesarstva kupčijske in obertniške zbornice v življenje vpeljujejo, kterih udi bodo — ker so zbrani v svobodni volitvi iz kupcov in obertnikov — vedili važne in mnogosortne dobičke previdno in jako varovati in jih zastopovati.

Za Krajnsko je naše lepo in prijazno glavno mesto sedež kupčijske in obertniške zbornice in ker se je razrešenje naloge, ki ji je odločena, pri volitvi v vaše roke položilo po občno izrečenem zaupanju, in ker ste vi, gospodje, ta častni poklic radovoljno prevzeli, stopim v prijetni dolžnosti v vašo češeno sredo in vas povabim opravila, ki jih vam novo stanje naloži, prevzeti.

V dozdašnjem opravilu je vam naloženo, mnenje, želje in potrebe kupcov in obertnikov cele kronovine zastopiti, in visokimu ministerstvu kupčije ne le pri vodstvu v njegovo opravi-

vilo segajočih zadev z sovetam in djanjem na strani stati, tem več tudi po odločbah postav samostojno v opravke seči, kolikor večje in bolj razprostrane so pa poprave, kterih pričakujemo pri kupčiji in obertniji, toliko bolj težavna pa tudi toliko lepša je vaša naloga, toliko večji upliv imate v takem stanju.

Ministerstvo se zanese na Vašo marljivo in previdno pomoč, vsi kupci in obertniki naše kronovine gledajo z zaupanjem na Vas in pričakujejo mirno, de boste gorko in krepko njih dobičke varovali, vaša doskušena previdnost in skušnja, vaša neutrudljiva marljivost za vse dobro in obcnokoristno, je porošno vaši domovini, de bo nasledek vašiga skerbniiga prizadevanja dober.

Ker tedaj po oblasti, ktero mi je visoko ministerstvo kupčije podelilo, kupčijsko in obertniško zbornico za vstavljeno naznanim, vas prosim, novo lepo delo z tistim veseljem pogumam začeti, ki človeka o prepričanju takovažniga poklica navdaja, ki je naj gotovši porošstvo dobriga izida; pri tem pa se zanesite vselej na mojo marljivost in pripravljenost vam priskočiti, kjer boste za dobro spoznali.

In s tem podam predsedništvu vašimu častitimu starašinskimu predsedniku in sklenem z serčno željo odkritoserčniga prepričanja, de boste skorej v blagonosnim nasledku naj lepšo plačilo koristniga prizadevanja našli.

Na to odgovori starašinski predsednik, gospod Lambert Lukman takole:

Ker sim narstarši ud kupčijske odbornice, se prederzajem v imenu vsih udov ustanovljene kupčijske in obertniške zbornice globoko hvalo za to napravo njegovimu veličanstvu, našimu najmilostljivšimu cesarju in gospodu ponižno izreči. Bog ga varuj v blagor narodov, in obvaruj in blagoslovi milostljivo veliko Avstrijo in zvesto krajnsko kronovino.

Vam visokorodni grof, ki vam obeni blagor tako na sercu leži, se priporočimo tudi prihodni v varstvo.

Ljubljana 13. januarja 1851. 9. t. m. bi se bilo imelo v pravdi soseske Brezovce zoper sosesko Rakitno, obe v sodniškem okraju Verhniške, zavolj oskerbništva gojzda Brezovce vpeljati.

V ta namen se poda odpravljen sodniški vradnik z pooblastenimi obeh pravdajočih strank in z postavljenim oskerbnikom omenjeniga dne na mesto, zavolj kteriga se je pravda ucela.

Prebivalci Rakitne so se pa med tem še predenj je komisija prišla zbrali in so izpeljanje sodniške razsodbe z nevarnim žuganjem in djanskem uporam overli.

Ko je c. k. okrajnozborna sodnija to zvedila, je naglo preiskavniga komisarja tje pooblastila. Dali so mu tudi primerno vojaško stražo, ki se je tudi koj na mesto podal, de se postavi po moči spoštovanje ohrani in krivci brez odloga zvedo in po zadolženju kaznujejo.

Ljubljana 14. jan. 1851. Po noči od 6. na 7. t. m. se je v Goliverhu na Dolenskem strašno tolovajstvo zgodilo. Štirje obsemani možje pridrejo v hišo Jovana Sterk, kjer je bilo zraven njega še pet žensk. Gospodar, ko vidi, de mu je vse vzeto, prosi, de bi njemu in njegovim življenja ne vzeli. Pa eden tolovajev ga na to z čertalam tako udari, de se koj mertev na tla zgrudi. Od pet ženskih ste bile dve smertno in tri manj nevarno ranjene. Tolovaji so vzeli 200 gold. gotoviga denarja in razun tega še nekoliko družih reči. Ko se to drugo jutro 7. t. m. zve, se poda poveljnik žandarmerije iz Kerškiga z dvema žandarjama na mesto in od tod, ko je več od tolovajstva zvedel, k Svetimu duhu v hišo bratov Levičarjev, ki ima slabo ime. — Ko so hišo preiskali, so najdl obropane reči, med temi nekaj banknotov in obleke s kervjo oblite. Tri brate Levičarje so že predenj so žandarji

prišli k Svetemu duhu trije kmetje iz Goliverha prijeli in jih štirim Svetoduškim kmetam v varstvo izročili, kterim so pa ušli in potem se niso več pokazali. Ko žandarmi mater Levičarjev sprašujejo, pove ona, de so nje sinovi tisti dan, ko se jo to tolovajstvo zgodilo, z dvema kmetama iz Dole in enem iz Česnice hišo zapustili.

Žandarji se toraj tudi v ta dva kraja podasta, vzamejo tri naznanjene osebe saboj in jih izroče z rečmi vred, ktere so v Levičarjevi hiši našli, kontonskimu sodništvu na Kerškem.

Ravno to so pa tudi z štirimi kmeti iz Svetiga duha storili, kterim sta naj bolj sumljiva brata Levičarja ušla zavolj sumljivosti, de so jim pomagali uiti.

Avstrijska.

Dunaj 10. prosenca. — Ti dan je bila pri sodni znotrajnega mesta I. oddelka posebno zanimiva obravnava. Poslušavec se je bilo pred obravnavo natlačilo, da malokedaj tako, in vsak se je nadjal kakega gerdega hudobneža, ki ga bodo sodili. Pa ko se sodniki posedejo, stopita prosta delavca pred sodbo eden v dolgem kožuhu, eden pa v platneni halji do pet, in oklic napove, da se bode zavoljo razžaljenja časti obravnavalo. Predsednik popraša tožnika, če od tožbe odstopi. Tožnik in toženec se zdaj po strani spogledata, in uni mermra: „Vsaj nekoliko pokore v denarjih za siromašnico“; ti pa govori nekaj od poprejšniga prijateljstva itd. — Kar se jima smeh vsili, eden se bliža drugemu, in prav po domače si sežeta v roke, ter se zopet sprijaznita. — Obravnave je bilo konec; obilno zbrani poslušavci se smejo z njima vred in se veseli razidejo. In zares, koga radostno ne gane to priljudno obnašanje prostih delavcev?

* Tudi v Jožefovem predmestju se je godila ti dan zanimiva obravnava. Tožnik je bil 12 let star fant, ki je hišno Ano F. s zavoljo razžaljene časti tožil in se govore prav po moško vedel. Vidil je namreč Ano F. s z golo tučjo v rokav pod streho iti in jo je toraj posvaril; ona pa ga je zato s smerkovcem pitala. Njegova priča (kuharca), sicer starja, pa malo večja od njega, je poterdila, „da se je Ana F. res proti mlademu gospodu prav nespodobno obnašala.“ Zoper Ano F. se je tedaj zavoljo dvojnega pregreška obravnavalo: zavoljo tega, ker je šla na kraj zavoljo ognja nevaren, in pa zavoljo razžaljene časti (poštenja). Pred razsojevanjem je predsednik tožnika v drugo poprašal, če morebiti od tožbe zavoljo razžaljenega poštenja ne odstopi; toda mladi gospod prav resno odgovori: „Prosim; hočem, da se ji kazn naloži. — Obsojena je bila na šest ur v zapor (Arrest).“

* Vsak dan se pričakuje, de se bo začasna postna postava za Ogersko, Sedmograško, Horvaško in serbsko vojvodino razglasila. Pri tem pa se ne bodo nove naredbe vpeljale, ampak le že obstoječim odmerjene meje postavile in v prestopkih se bo odmerjena kazn oskerbništvo odločila.

Tuje dežele.

Bosna.

Bosniški vstajniki stoje še v Glubuskem in drugod in silijo moške v vojsko. Most pri Konjici so posedli, de bi Omer pašatu v Hercegovino pot zaperli. 3000 turških vojakov se je že napotilo v Hercegovino, med njimi je mnogo Ogrov in Poljcov, ki zlo žele se v domovino povernuti.

*) Ječa je v pravdoznanskem pomenu nemski „Kerker.“

Kdor želi v *vradnim* ali pa v *oznanilnim* listu karkoli si bode naznaniti, plača za vsako verstico z navadnimi čerkami za enkrat 3 kr., za dvakrat 4 kr. in za trikrat 5 kr. in za vsakokrat je še 10 kr. za kolek po

Vradni list št. 1.

novi postavi za plačati; kdor sam ne utegne v slovenskim jeziku sestaviti, zna nam tudi sostavek v nemškem jeziku poslati, proti tem, de od vsakih treh tiskanih verst en krajcar zaprestavljenje odraja.

k 3. listu Ljubljanskiga časnika, v petik 17. Prosenca 1851.

št.16248.

Razglas.

(13.) 1

Po v deželni zakoniku XXI. delo, II. tečaja 1850 št. 406 razglašenim ukazu pravosodniga ministerstva od 10. Kimovca 1850 je za Ljubljansko srenjo storjeni glavni imenik z glavnim imenikam porótnikov vsih ostalih srenj Ljubljanske deželne sodnije združen bil.

Po tistim ministerskim ukazu so bili 27. t. m. tisti porótniki, ki se bodo pri Ljubljanskih porótnih sejah leta 1851 rabili, tako izsrečkani, de so se vse imena v Ljubljani stanujócih, v združenim glavnim imeniku zapisanih porótnikov v srečkanje vzéle in se je iz njih 75 porótnikov izsrečkalo, potem pa so bile imena vsih v združenim glavnim imeniku zapisanih oseb razun ravno izsrečkanih 75 v srenčkanje vzéte in de se je izmed njih ostalih 225 porótnikov izsrečkalo. Tako se je letni imenik 300 porótnikov narédil; ki se z nazočnim javno razglasi.

Od c. k. krajnskiga poglavarstva. V Ljubljani 28. Gradna 1850.

Gustav grof Chorinsky, l. r.
poglavar.

Poverstna številka	Rédna št. združenih glavnih imenikov porótnikov	Imé in primek	Stanišče	Hišna številka	Županije	Sodni okraj
1	595	Gärber Matija	v mestu	21	Ljubljanska	Ljublj. L. odd.
2	590	Ertel Nikolavž	"	313	"	"
3	591	Fischer Karl žl.	"	222	"	"
4	660	Šantelj Jožef	"	279	"	"
5	614	Juraj Morici	"	221	"	"
6	568	Assanger Sebastian	"	8	"	"
7	598	Gilli Peter	v kapuc. predmestu	31	"	"
8	640	Nušak Jožef	v Šempetersk. predmestu	100	"	"
9	569	Auer Paul	v Gradišu	69	"	"
10	631	Mayer Jakob	v mestu	272	"	"
11	674	Strzelba Jožef	v Šempetersk. predmestu	16	"	"
12	634	Miheve Janez	v Gradišu	53	"	"
13	617	Kattauer Jožef	v mestu	222	"	"
14	633	Mencinger Filip	v kapucin. predmestu	71	"	"
15	582	Dežman Dragotin	v mestu	270	"	"
16	651	Ruda Alojzi	v Karlovskim predmestu	19	"	"
17	669	Smole Mihel	v kapucin. predmestu	64	"	"
18	639	Novak Henrik	"	56	"	"
19	630	Mauser Jožef	v Gradišu	37	"	"
20	683	Več Ferdinand	"	58	"	"
21	671	Sperling Gustav	v kapucin. predmestu	23	"	"
22	627	Mally Karl	v mestu	168	"	"
23	661	Scherz Franc	"	164	"	"
24	620	Klinger Vincenci	"	255	"	"
25	584	Doberlet Gašper	v Ternovim in na Poljanah	31-90	"	"
26	637	Müller Karl	v mestu	68	"	"
27	641	Pehani Matija	"	18	"	"
28	607	Hermann Pavl	"	8	"	"
29	665	Seeger Anton Ernest	v kapucin. predmestu	45	"	"
30	684	Winkler Janez	v mestu	205	"	"
31	581	Klemenc Matija	na Poljanah	32	"	"
32	603	Haimann Gustav	v mestu	234	"	"
33	615	Kanc Janez Juli	v Gradišu	54	"	"
34	643	Plave Janez	v mestu	153	"	"
35	608	Hing Franc	"	34	"	"
36	678	Terpinc Fidel	"	8	"	"
37	655	Samuel Anton	"	130	"	"
38	685	Bučar Franc	v kapucin. predmestu	47	"	"
39	680	Trinker Albert	"	7	"	"
40	585	Dobrave Matija	v mestu	78	"	"
41	618	Kham Janez	"	203	"	"
42	687	Cetinovič Henrik	"	233	"	"
43	593	Freiberger Juri	v Šempetersk. predmestu	8	"	"
44	681	Vanis Karl	v Gradišu	14	"	"
45	653	Zalohar Jernej	v kapucin. predmestu	13	"	"
46	664	Schulz Jožef	v mestu	115	"	"
47	570	Babnik Jakob	v Šempetersk. predmestu	23	"	"
48	594	Fröhlich Anton	v kapucin. predmestu	61-62 -63	"	"
49	604	Haimann Friderik	v mestu	277	"	"
50	605	Haring Franc	v kapucin. predmestu	79	"	"
51	625	Malič Andrej	"	59	"	"
52	580	Černi Anton	v mestu	170	"	"
53	573	Bernbacher Jožef	v Šempetersk. predmestu	146	"	"
54	583	Dime Mihel	"	103	"	"
55	578	Brus Nikolavž	v Gradišu	19	"	"
56	654	Satler Jožef	v kapucin. predmestu	13	"	"
57	592	Frankenbusch Karl	v mestu	212	"	"
58	623	Lacher Juri	na Poljanah	36	"	"
59	622	Krašovic Janez ml.	v mestu	240	"	"
60	596	Gerlici Henrik žl.	"	214	"	"
61	621	Kordin Jožef	"	283	"	"
62	667	Selan Maks. Ant.	v Šempetersk. predmestu	4	"	"
63	587	Dolgan Jožef	v Gradišu	55	"	"
64	571	Bals Jožef	v kapucin. predmestu	26	"	"
65	616	Karinger Jožef	v mestu	8	"	"
66	646	Ramm Albert	"	4	"	"
67	642	Perles Jožef	v kapucin. predmestu	52	"	"
68	673	Stroj Mihel	v mestu	60	"	"
69	657	Šneider Žiga	"	238	"	"

Poverstna številka	Redna št. združenih glavnih imenikov poročnikov	Ime in priimek	Staniše	Hišna številka	Županije	Sodni okraj
70	613	Hudovernik Primož	v Šempetersk. predmestu	126	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
71	658	Schaffer Janez	na Poljanah	75	"	"
72	659	Šantelj Franc	v mestu	238	"	"
73	666	Seemann Andr. Mat.	"	232	"	"
74	649	Resman Franc	"	5	"	"
75	572	Bellina Ferdinand	"	198	"	"
76	526	Pirc Jakob	v Godiču	.	Mekinska	Kamniški
77	93	Žibert Janez	na srednjih Gamelnah	.	Šmartno pod Šmarno Goro	Ljubljanske okolije
78	345	Špilár Jožef	v Bistrici	.	Bistriška	Bistriški
79	419	Plešnar Jožef	Zgornjim Logatcu	.	Zgor. Logatec	Planinski
80	203	Markisetti Jožef	v Bistrici	.	Bistriška	Radoljski
81	342	Hodnik Andrej	"	.	"	Bistriški
82	150	Pestelj Janez	v Podragi	.	Podražka	Vipavski
83	136	Božič Jožef	v dolgih Poljanah	.	Budajnska	"
84	444	Križaj Matija	v Matenji vasi	.	Matenje vasi	Postojnski
85	474	Barbič Janez	v Borjah	.	Kolovraška	Založki
86	602	Gregorič Jožef	v kapucin. predmestu	41	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
87	656	Sauer Jožef žl.	v Gradišu	18	"	"
88	237	Varl Jakob	v Kropi	.	Kropska	Radoljski
89	35	Klemen Franc	v Idrii	.	Iderska	Iderski
90	379	Premrov Matevž	v Ubelskim	.	Razderška	Senožeski
91	8	Orel Anton	v Radoljci	.	Radoljska	Radoljski
92	247	Golob Matija	v Sentjurju	.	Sentjurska	Krajnski
93	459	Modic Juri	v velikih Oblokah	.	Velikobloška	Loški
94	109	Virant Anton	na Studencu	.	Studenska	Ljublj. okolije
95	256	Lazarini Franc baron	pri sv. Valpurgi	.	Smelédniška	Krajnski
96	372	Dekleva Jožef	v Landolu	.	Landolska	Senožeski
97	454	Kondare Andrej	v Danah	.	Danska	Loški
98	499	Klembas Anton	v Toplicah	.	Zagorska	Založki
99	482	Dolenc Franc	v Pristavi	.	Menguška	Kamniški
100	376	Mogajna Jakob	v dolejnem Urému	.	Britofška	Senožeski
101	438	Milave Janez	v Cirknici	.	Cirkniška	Planinski
102	679	Tertnik Franc	v Ternovim	14	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
103	100	Pichler Benjamin	na Viču	.	Viška	Ljublj. okolije
104	7	Vičič Jakob	v Postojni	.	Postojnska	Postojnski
105	606	Hermann Pavl	v mestu	266	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
106	439	Grebenc Janez	v Cirknici	.	Cirkniška	Planinski
107	425	Mihevc Mihel	v Čevcah	.	Zd. Lokaška	"
108	489	Gostinčar Juri	v Klčah	.	Dovska	Berški
109	364	Švanut Jožef	v Senožecah	.	Senožeska	Senožeski
110	518	Močivnikar Janez	v Veliki vasi	.	Velike vasi	Založki
111	417	Milave Luka	Zgornjim Logatcu	.	Zg. Logaška	Planinski
112	433	Kovšca Janez	v Zdoljni vasi	.	Zd. Logaška	"
113	539	Schwarz Janez	v Zagorju	.	Zagorska	Založki
114	463	Hiti Andrej	v Ravnah	.	Sentviška	Loški
115	527	Plevčl Jožef	v Mostah	.	Mošanska	Kamniški
116	223	Ruard Viktor	v Savi	.	Jeseniška	Krajnskogors.
117	601	Gregorič Janez	v kapucin. predmestu	67	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
118	367	Delak Janez	v Senožecah	.	Senožeska	Senožeski
119	296	Bogatáj Janez	v Dobravi	.	Traška	Loški
120	294	Kalan Luka	v Budovljah	.	Zminska	"
121	228	Zupan Matija	v Smokuču	.	Brezniška	Radoljski
122	371	Hrovatin Jožef	v Vitovšah	.	Zdoljne Vasi	Senožeski
123	548	Staré Mihel	v Menkšu	.	Menška	Kamniški
124	189	Erlah Jernej	v Javorniku	.	Koroške Bele	Krajnskogors.
125	543	Sojar Primož	v Ihanu	.	Ihanska	Berški
126	156	Difrancesco Peter	v Sturii	.	Sturska	Vipavski
127	443	Ogrizek Jakob	v Hrašah	.	Hraška	Postojnski
128	365	Perhave Jernej	v Senožecah	.	Senožeska	Senožeski
129	490	Gozani Ferdinand žl.	v Volčjem Potoku	.	Volčje potoška	Kamniški
130	185	Brence Matija	v Hrašah	.	Leska	Radoljski
131	46	Vončina Anton	v Idrii	.	Iderska	Iderski
132	318	Zupan Janez	v gornjih Duplah	.	Križka	Terziški
133	145	Uršič Jožef	v Gočah	.	Goška	Vipavski
134	206	Mišan Ignaci	v Rečici	.	Bleška	Radoljski
135	485	Eliess Janez	v Dobu	.	Dobska	Berški
136	462	Intihar Anton	v Šurkovim	.	Struklavska	Loški
137	38	Kos Jožef	v Idrii	.	Iderska	Idrijski
138	5	Milave Andrej	v Postojni	.	Postojnska	Postojnski
139	645	Rak Anton Dr.	v Gradišu	27	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
140	434	Kebe Lorenc	v Dolenjem Jezeru	.	Dolejnojezerska	Planinski
141	289	Krčk Franc	v Selcah	.	Selska	Loški
142	159	Šaplja Franc	v Sturii	.	Sturska	Vipavski
143	541	Škočič Jožef	v mal. Menkšu	.	Menška	Kamniški
144	269	Demšar Jožef	v Železnikih	.	Železniška	Loški
145	274	Bogataj Jakob	v Lipi	.	Godešiška	"
146	469	Bregar Tomaž	pri sv. Trojici	.	pri sv. Trojici	"
147	412	Tursič Juri	v Begnjah	.	Begenjska	Planinski
148	374	Lenasi Anton	v Sajovčah	.	Rakuliška	Senožeski
149	305	Golmayer Juri	v Kovoru	.	Kovorska	Terziški
150	315	Stör Jožef	v spod. Duplah	.	Križka	"
151	331	Demšar Janez	na Malenskim Verhu	.	Novopoljanska	Loški
152	610	Hojnik Franc	v mestu	233	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
153	418	Milave Matija	v Gorenjim Logatcu	.	Gorenjologška	Planinski
154	529	Praznikar Jernej	v Podlivci	.	Kolovraška	Založki
155	153	Zgur Anton	v Bogu	.	Urabska	Vipavski
156	611	Horak Janez	v mestu	94	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
157	175	Plešnar Anton	na Črnim Verhu	.	Černoverška	Iderski
158	319	Zupan Jožef	v Sebenjah	.	Križka	Terziški
159	256	Kumar Leopold	v Stražišu	.	Stražiška	Krajnski
160	221	Pesjak Franc	v Kamni Gorici	.	Kamnogoriška	Radoljski
161	609	Hohn Eduard	v mestu	157	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
162	514	Lichtenberg Leopold baron	v Habah	.	Loška	Kamniški

Poverstna številka	Redna št. združenih glavnih imenikov porotnikov	Ime in priimek	Stanišče	Mišna številka	Županije	Sodni okraj
163	411	Hren Andrej	v Bognjah	.	Begenjska	Planinski
164	579	Kantoni Alojzi	v mestu	12	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
165	473	Verbič Franc	v star. Tergu	.	star. Terga	Loški
166	339	Dolžan Anton	pri sv. križu	.	Kriška	Terziški
167	118	Sever Luka	na Černučah	.	Črnuška	Ljublj. okolije
168	103	Wohlmuth Matija	za Viču	.	Viška	.
169	241	Pavlin Franc	v malim Naklim	.	Nakelska	Krainski
170	25	Šušnik Janez	v Loki	.	Loška	Loški
171	210	Panc Janez vitez	v Savi	.	Jesenjska	Krajskogor.
172	431	Mekinda Andrej	v zgorn. Logatcu	.	Zgornjologaska	Planinski
173	165	Klonžar Miha	v Vipavi	.	Vipavska	Vipavski
174	468	Vesel Luka	v Oblakah	.	sv. Trojice	Loški
175	449	Černač Anton	v Grabšah	.	Rakitniška	Postojnski
176	10	Thurn Vincenc grof	v Radolci	.	Radoljska	Radoljski
177	248	Vertnik Janez	v Šentjurju	.	Šentjurska	Krajski
178	644	Pleiweiss Jožef	v mestu	230	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
179	336	Prevc Gasper	v Dražgošah	.	Črniška	Loški
180	239	Sajovic Janez	v Steržovim	.	Nakelska	Krajski
181	52	Plavc Maks	v Kamniku	.	v Kamniku	Kamniški
182	313	Zupan Jožef	v Sebenjah	.	pri sv. Križu	Terziški
183	333	Dolinar Luka	v Trati	.	Traška	Loški
184	119	Burger Janez	v Grosupljim	.	Grosupeljska	Ljublj. okolije
185	516	Malin Janez	v Storujah	.	Dertijska	Zaloški
186	125	Zaviršek Jožef	v Šmarji	.	Šmarska	Ljublj. okolije
187	337	Avsenik Janez	v Popovim	.	Kovorska	Terziški
188	430	Virant Jakob	v Logatcu	.	spod. Logaska	Planinski
189	464	Drobnič Jožef	v Novi vasi	.	nove Vasi	Loški
190	104	Štrukelj Franc	v spodnji Šiški	.	spod. Šiške	Ljublj. okolije
191	261	Zakotnik Jakob	v Dorferjah	.	Dorfarska	Loški
192	154	Batič Franc	v Ustji	.	Ustjska	Vipavski
193	55	Mali Jernej	v Terziču	.	Terziška	Terziški
194	436	Grebenc Gregor	v Cirknici	.	Cirkniška	Planinski
195	212	Pretnar Franc	v Begnjah	.	Begenjska	Radoljski
196	423	Jerina Jožef	v Čevcah	.	spod. Logaska	Planinski
197	483	Dornik Vicenci	v Zagorju	.	Zagorska	Zaloški
198	510	Lavrič Janez	v vel. Jevniku	.	Glogoviška	Berški
199	509	Lavrač Janez	v Krascah	.	Šentandrejska	Zaloški
200	442	Jovanc Franc	v Cirknici	.	Cirkniška	Planinski
201	632	Mayerhold Jožef	v mestu	122	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
202	251	Fuchs Anton Dr.	na Hribu	.	Preddvorska	Krajski
203	207	Mali Andrej	v Lancovim	.	Lancovska	Radoljski
204	576	Tönies Gustav	v Gradišu	45	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
205	117	Pukelstein Ljudovik	v Slapah	.	Poljska	Ljublj. okolije
206	2	Gottberger Andrej	v Postojni	.	Postojnska	Postojnski
207	183	Vertovec Filip	v Šentvidu	.	Šentviška	Vipavski
208	521	Pavlič Ignaci	v Šentožbaltu	.	Šentožbalska	Berški
209	478	Dettela Friderik	v Zagorju	.	Zagorska	Zaloški
210	60	Pogačnik Janez	v Terziču	.	Terziška	Terziški
211	263	Globočnik Jakob	v Železnikih	.	Železniška	Loški
212	435	Obréza Jožef	v Cirknici	.	Cirkniška	Planinski
213	90	Jeras Lukas	na spodnjih Gameljnah	.	Šmartinsk. p. Šmarno Goro	Ljublj. okolije
214	42	Novak Alojzi	v Idrii	.	Iderska	Iderski
215	535	Ravnikar Jožef	v Plesu	.	Pečka	Zaloški
216	22	Gerbec Anton	v Loki	.	Loška	Loški
217	531	Rape Blaž	v Rafoljčah	.	Rafoljska	Berški
218	12	Lokar Konrad	v Krajnu	.	Krajska	Krajski
219	162	Dolenc Franc	v Vipavi	.	Vipavska	Vipavski
220	494	Jeretin Jakob	v Gradcu	.	Hetiška	Zaloški
221	394	Milave Anton	v Planini	.	Planinska	Planinski
222	352	Tomažič Anton	v Ternovim	.	Ternovska	Bistriški
223	575	Bock Jožef	v mestu	162	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
224	533	Račič Juri	pri sv. Heleni	.	Dovska	Breški
225	502	Korošic Jožef	v Motniku	.	Motniška	Kamniški
226	407	Puntar Juri	v Uncu	.	Unška	Planinski
227	369	Doles Jakob	v Dilcah	.	Hrenovska	Senožeški
228	220	Pogačnik Ignaci	v Posavcu	.	Ljubenska	Radoljski
229	550	Zupančič Franc	v Verneku	.	Hotiška	Zaloški
230	267	Peterneš Janez	v Železnikih	.	Železniška	Loški
231	252	Celar Andrej	na Bregu	.	Preddvorska	Krajski
232	500	Konšek Gregor	na Trojanah	.	Trojanska	Berški
233	378	Kavčič Janez	v Razdertim	.	Razderška	Senožeški
234	416	Kokaj Urban	v gornji Vasi	.	Zg. Logaska	Planinski
235	450	Krajner Anton	v Zalogu	.	Zaloška	Postojnski
236	169	Švokelj Janez	v Vipavi	.	Vipavska	Vipavski
237	249	Sajavc Janez	v Viševku	.	Viševska	Krajski
238	441	Šerko Franc	v Cirknici	.	Cirkniška	Planinski
239	426	Rudolf Matevž	v Brodu	.	zd. Logaska	.
240	69	Simon Pavl	na Verhniki	.	Verhniska	Verhniski
241	132	Martinčič Blaž	sp. Logatcu	.	sp. Logaska	Planinski
242	71	Jelovšek Ignaci	na Verhniki	.	Verhniska	Verhniski
243	373	Doles Jakob	v Landolu	.	Landolska	Senožeški
244	408	Rédange Ant. žl.	v Uncu	.	Unška	Planinski
245	34	Jurman Leop.	v Idrii	.	Iderska	Iderski
246	328	Debelak Andrej	v stari Oslici	.	Osliška	Loški
247	452	Dekleva Jakob	v Selcah	.	Selska	Postojnski
248	254	Robas Janez	v Cirkljah	.	Cirkljanska	Krajski
249	309	Košir Lorenc	v Pristavi	.	Kriška	Terziški
250	429	Uršič Simon	v Logatcu	.	sp. Logaska	Planinski
251	196	Kunstel Franc	v Jesenicah	.	Jesenjska	Krajskogors.
252	451	Šigman Juri	v Zalogu	.	Zaloška	Postojnski
253	472	Peče Franc	v star. Tergu	.	star. Terga	Loški
254	343	Valenčič Jožef	v Bistrici	.	Bistriška	Bistriški
255	97	Zunder Juri	v Mali Vasi	.	Ješka	Ljublj. okolije

Poverstna številka	Redna št. združenih glavnih imenikov porotnikov	Ime in priimek	Stanišče	Hišna številka	Županije	Sodni okraj
256	142	Pegan Janez	v Kodretih	.	Rezeljska	Vipavski
257	380	Kafov Martin	v Razdertim	.	Raderska	Senožeški
258	101	Selan Boštjan	na Viču	.	Viška	Ljublj. okolije
259	260	Drobnic Jernej	pri sv. Valpurgi	.	Smeledniška	Krajski
260	76	Gründner Werner	na Goričanah	.	Medvodska	Ljublj. okolije
261	161	Dolenc Jožef	v Vipavi	.	Vipavska	Vipavski
262	534	Ravnikar Juri	v Plesu	.	Peška	Zaloški
263	366	Delak Andrej	v Senožečah	.	Senožeška	Senožeški
264	282	Grošelj Jožef	v Dobju	.	Str. Poljanska	Loški
265	456	Lavrič Andrej	v velik. Oblokah	.	Studenška	Loški
266	424	Lenasi Janez	v Čevcah	.	spod. Logaška	Planinski
267	348	Šnidaršič Anton	v Bistrici	.	Bistriška	Bistriški
268	75	Kotnik Jožef	v Berdu	.	Borovniška	Verhniški
269	554	Taburč Mihel	v Moravcah	.	Moravska	Zaloški
270	458	Mazi Mihel	v vel. Oblokah	.	Studenška	Loški
271	358	Perhave Martin	v Senožečah	.	Senožeška	Senožeški
272	375	Dekleva Janez	v Britofu	.	Britofška	Verhniški
273	82	Rihar Jožef	v Polhovim gradu	.	Polhograška	Verhniški
274	327	Starman Luka	v Suhi	.	Godišiška	Loški
275	637	Napret Luka	v Šempetorsk. predmestu	86	Ljubljanska	Ljublj. I. odd.
276	80	Saverl Jož.	v zgorn. Senici	.	Medvodska	Ljublj. okolije
277	253	Burger Janez	v Ogleh	.	Ogelska	Krajski
278	346	Samsa Jakob	v Bistrici	.	Bistriška	Bistriški
279	197	Kos Franc	na Beli Peči	.	Bele Peči	Krajskogor.
280	54	Wiederkehr Karl vitez	v Šutni, Kam. predm.	.	Kamniška	Kamniški
281	18	Mlaker Ferdinand	v Krajnu	.	Krajska	Krajski
282	188	Aichleter Janez	na Beli Peči	.	Bele Peči	Krajskogor.
283	504	Kos Luka	v Zalogu	.	Zaloška	Kamniški
284	508	Kuralt Franc	v vel. Menkšu	.	Menška	Loški
285	291	Heinricher Jakob	v Selcah	.	Selška	Loški
286	297	Schrey Tomaž	v Dobravi	.	Traška	Krajski
287	13	Hradecki Viktor Dr.	v Krajnu	.	Krajska	Krajski
288	445	Samsa Janez	v Žejah	.	Matenji Vasi	Postojnski
289	475	Barbič Primož	v Krašni	.	Kraška	Berški
290	191	Golmayer Jožef	v Potokah	.	Koroške Bele	Krajskogor.
291	362	Jurca Mihel	v Senožečah	.	Senožeška	Senožeški
292	143	Ferjančič Janez	v Gočah	.	Goška	Vipavski
293	4	Leban Matevž	v Postojni	.	Postojnska	Postojnski
294	307	Slapar Janes	pri sv. Katarini	.	sv. Katarine	Terziški
295	559	Veselj Juri	v Česnicah	.	Moravska	Zaloški
296	353	Urbančič Anton	v Ternovi	.	Ternovska	Bistriški
297	370	Lenasi Pantaleon	v Hrenovcu	.	Hrenovska	Senožeški
298	79	Kavčič Janez	v Medvoda	.	Medvodska	Ljublj. okolije
299	67	Obréza Karl	na Verhniku	.	Verhniška	Verhniški
300	566	Zunder Jakob	v vel. Menkšu	.	Menška	Kamniški

št. 5436. **Tirjanje izplačev** (3.) 1
na nekdanje podložnike ljubljanske mestne srenje.

Po visokem ministerskem ukazu od 9. avgusta in 29. septembra 1850 št. 326 in 369 se morajo vsi urbarjalni zemljišni dolgovni noter do leta 1847 od dolžnih opravičenim izplačati, ker bodo sicer ti dolgovni na pravni poti iztirjani.

Nekdanji podložniki ljubljanske mestne srenje, ki so dolžni na urbarjalnih odrajtvalnih laudemih in od gruntnih bukev do konca leta 1847, se opomnejo do konca Prosenca te dolgove toliko bolj gotovo v mestno denarnico poplačati, ker bodo sicer na njih stroške na poti pravici izterjani.

Ljubljanska mestna gosposka 20. novembra 1850.

O k l i c (160.) 3

na nekdanje, tako imenovane Beslanove podložnike iz srenji: Dobrunje, zgornja in spodnja Besenca, Kovor, Podbrezje, Kokrica, in iz seliš: Huda, Bašelj in Mišace.

Po ukazu c. k. visociga ministerstva od 9. veliciga serpana in 29. kimovca 1850, kateri je v deržavnim zakoniku in vladnim listu CIX. in CXXIX. št. 326 in 369 oznanjen, je zapovedano, da se imajo vsi grajski urbarski dolgovni, ki so jih poprejšni podložni noter do konca leta 1847 dolžni ostali, grajsinam poplačati, sicer se bojo po pravdni poti izterjali.

De bi se dolžnikom imenovanih davkov s pravnim terjanjem preveliki stroški — unkoštinge — ne perzadjali, kateri bi marskterimu dolžniku utegnile več biti, kakor dolg, se da vsim tistim, nekdanjim Beslanovim podložnikom, ki so na urbarju, na desetini, ali na desetinskih najemšinah do konca leta 1847 dolžni ostali, s tem oklicam na znanje, da naj te dolgove gotovo do konca mesca Svecana prihod. leta 1851 pri podpisani gospodični, v Ljubljani na zgornjih polanah št. 67 odrajtajo,

sicer bodo k temu plačili na pravdni poti priporani.

V Ljubljani 7. Grudna 1850.

Paulina Pernsteiner.

št. 5150. O z n a n i l o. (10.) 1

Podpisano poštno vodstvo se je namenilo v Železnikah poštno ekspedicio napraviti.

Ta poštna ekspedicia se bo pečala z pismi in poštami poslati, in bo stala z poštno ekspedicio v Loki v vsakdanski zvezi po pešnem potu. Poštному ekspedintu se zagotovi, da bo poštne opravila opravljal, in vradne potrebe preskerboval, sto goldinarjev v srebru, on je pa zavezan 200 gold. kavicije vložiti in potrebno izbo za poštno ekspedicio preskerbeti.

Zavolj postavljenja te poštne ekspedice se toraj to očitno naznani z pristavkam, da morajo tisti, ki se zato oglase, skazati svojo starost, pravno zadržanje, potrebno zmožnost, potem pripravno izbo in drugo posestvo in sicer do 15. januarja 1851 pri tukajšni poštni vradni.

Kar potem ravno imenovano zvezo te poštne ekspedice z poštno ekspedicio v Loki zadene, je treba, da se tudi letna plača za pota alternativno naznani, potem, če bo pot zjutraj v Loko hodil in dopoldne se spet nazaj vrnil, ali popoldne v Loko hodil, tam čez noč ostajal in se drugo jutro domu vračeval, zraven se opomne, da se bo pri sicer enakih razmerah na naj nižji ponudbo posebno gledalo.

C. k. poštno vodstvo v Ljubljani
18. decembra 1850.

št. 5684. O z n a n i l o. (9.) 1

Po naredbi visokiga c. k. ministerstva kupčije morajo po časopise od 1. januarja 1851, ki se pošiljajo s porabo časopisnih mark prejemniki na pošto priti, in se le takrat, ako prejemnik naravnost tirja in pol krajcarja za izročbo eniga iztisa plača, na dom pošlejo. Pri poštah vradnijah, kjer so plačani pismo-nosi, kar je v tej kronovini zdaj samo v Ljub-

ljani, naj tisti, ki želé, da bi se jim časopisi na dom poslali, pismeno naznani in natanjko svoje ime in stanovanje tukajšni poštni vradni razodenejo in pri tej priložnosti tudi izročnino naj manj za en mesec odrajtajo.

Postna vradnija bo izročnino v zapisnik vzela, in tistim, ki izročnino odrajtajo, plačilni list dala. Ako ravno tisti prejemnik, izročnino že v drugo plača, ni treba, da bi to pismeno storil, in dobil bo le plačilni list z ozeram na prvo vpisanje.

Kar se s tem sploh na znanje da.

C. k. poštno vodstvo v Ljubljani
12. decembra 1850.

št. 4818. O z n a n i l o. (12.) 1

Za prevaževanje med mestno poštno vradnijo in ekspedicio v kolodvoru se bo pogodba na ofertni poti storila.

To krajno prevaževanje ima v tem ob-
stati, da imata vsak dan, ko vozovlak pride do večera, ko odgre, dva konja za rabo pripravljena stati, s kterima se ne bo le transport med mestno poštno vradnijo in ekspedicio v kolodvoru zjutraj in zvečer med prihodom in odhodom vozovlaka prevaževal, ampak tudi prazni vozovi sem in tje med mestno poštno vradnijo in ekspedicio v kolodvoru, potem med poštno lopo v kolodvoru in nekoliko oddaljeno kolarnico, potem k rokodelcam in od njih šli.

Zavolj oddaje tega krajniga prevaževanja se to sploh na znanje da z pristavkam, da naj tisti, ki menijo to reč prevzeti, pismeno podpisanemu poštному vodstvu naznani, koliko de na dan ali na leto od tega plačila tirjajo, kar se mora do 15. januarja zgoditi. Pristavi se to, da se bo posebno na nizko plačilo gledalo.

C. k. poštno vodstvo
v Ljubljani 20. septembra 1850.

Nemška.

Sledeči zlo važni govor ministra Manteuffel-na v poruskem državnem zboru tu podamo, ker se iz njega vidi, kako na Nemškem sedaj reči stoji:

Častiti gospod govornik, *) ki je ravno iz govoriša stopil, se grenko pritoži, ako se od sedajšnjih razmer le malo omeni. Jez pa menim, da se tega noben mož, ki državno veslo vodi, ne more vogniti.

Ako se ne motim, je častiti govornik, ko je državne opravila v rokah imel, včasih tudi na dogodbe gledal. Nesreča je za naše Nemce, ker rajtingo prezgodej delajo, da se vrajta, toraj tudi nikdar nič ne dosežejo in z glavo v steno butajo. Toraj se ne bojim, od prihodnosti raznih razvitkov nekoliko opomniti. Nemška zveza je bila stvar hitrosti. Ona ni zadostila tirjanju in potrebi nemškega naroda. In vendar je kakih 30 let obstala. Nemško ljudstvo je pod to slabo streho v miru in blagostanju živelo, da je prišel potres leta 1848. Zdaj padejo stebri, na katere se je to poslopje uperalo, z njimi posamezne države in kar je naravno, celo poslopje. Vse je grajalo to poderto poslopje, med tem ko bi se bil vendar le vzrok podertije zamogel najti. Snidel se je frankobrodski zbor. Gospodje, ne zaničujem velikih zaslug, katere je imel frankobrodski zbor takrat za Nemčijo, pa, če z mirno kervjo na tiste pogovore, ki le dve leti za nami leže, pogledamo; prašam, ali se nam ne zdi, da smo v sanjah? Pomislite le na pričkanje čez tako imenovane nemške temeljne pravice, katere so poguba nemškega ljudstva, pomislite na volitev cesarja, pomislite na konec tega zbora. Takrat je stopila Porusija k veslu zapeljaniga nemškega gibanja, in je „Union“ vstvarila. Ta „Union“ je razne dobe doživel. Vstvarjen je bil z zvezo dveh prijateljskih kraljevih hiš, ki ste se pa kmalo potem odtergale: Prišel je zbor v Erfurtu skupaj. Tudi tam so se prvi možje naroda zbrali, al prosti človek mora reči, da oni niso mogli po svoji volji ravnati zavolj svojovoljnosti vladarjev, ki so poguba vsih posvetovanj v vladarskih državah. (Pohvala.) Svaritve, nemških vlad ne ujeti v mrežo pogodbe, se niso poslušale. Potem se snide knežki zbor v Berlinu. Niso se mogli zjediniti v pogodbi, katero je zbor v Erfurtu pretresoval in kakor se je mislilo tudi pravedno poterdil. Več nemških dežel je potem iz zveze stopilo; število tistih, ki so ostale, se je vedno pomanjševalo, ostale so namreč tiste, katerim je bilo poruske podpore potreba. Da se ta vstava ni koj overgla, se je začasna vlada vstvarila; ta se ni mogla podaljšati; popraševali smo poslednjič kaj se ima z vstavo zgoditi. V ravnavah, ki so bile celimu svetu jasne, se ni vedilo ne naprej, ne nazaj.

To mnenje je bilo samo na sebi pravo kakor tudi v dobiček Porusije. Prosim gospodje, razmere te vstave pomisliti in poslednič le en izglede se napeljem.

Ako bi bila Porusija lasten zbor imela in ako bi bila le večina prebivavcev poseben parlament za Union poklicala, bi se vladarski namen ne bil mogel uperati, ker kmalo bi bile zmešnjave vstale, iz katerih bi se Porusija pred kot ne ne bila mogla srečno izviti. To je moralo prepričanje zbuditi, da se vsava Uniona ne more izpeljati. To prepričanje so zbrani knezi sami izrekli. Med tem se je od druge strani poskusilo staro zvezo zopet skleniti. Mnogo nemških vlad se je pri tem vdeležilo, prišlo je k razporu in prepiru posebno v zadevah Schleswig-Holsteincov in Kurhesov. Porusii se je hotla pravica v teh nemških za-

devah svoje mnenje izreči, odtegnuti. Razmere so bile vedno bolj žugajoče. Prašati se je poslednič moralo, ako se hočemo zavolj teh prepirsov bojevati. Vediti je pa naj popred bilo treba, zakaj de se hočemo v vojsko podati. Vojska je zamogla iz dvojniga uzroka vstati, ali zavolj izpeljave vstave Uniona, katere je bila nemogoča, ali zavolj varstva heških vradnikov proti vladi.

Vem, da o heških zadevah ta tako in uni tako misli, in de se bo to vprašanje tudi v tem zboru pretreslo. Znano mi je, da eni menijo, da gre zavolj naj večje svojoglavnosti vlade, med tem, ko drugi mislijo, da se bo vradniški punt unel.

Gospodje, tak punt je zlo nevarin, ravno zavolj tega, ker se ga vsak zamore v spanju vdeležiti, med tem ko tisti, ki se na barikadah bojuje, mora serčnost imeti.

Potem je potreba, ako nočemo brez pomislika ravnati, se ozreti na prijatle in sovražnike.

Sovražniki so se jasno pokazali: avstrijska država se je popolnoma za vojsko pripravila, mogočnejše nemške države so ji pristopile, gotovo je bilo, da se bo Rusija tem protivnikom pridružila, gotovo je bilo, da druge močne vlade ne bodo nas podperale. Gospodje! tako stanje se mi zlo nevarno zdi, to bi me pa ne bilo primorano, njegovimu veličanstvu svetovati, od vojske odstopiti, ako bi bil vojsko blagor domovine tirjal. Akona-sproti po prijatlih gledam, ki bi se bili radi nam pridružili, so bile slabeje vlade na Nemškem. Razun tega smo smeli upati na poslovljene častnike schleswig-holsteinske armade. V Genf je že Mazzini s potrebnim denarjem prišel, da bi bil vstajo na Laškem napravil, na Holsteinskem se je Klapka pokazal in Arnold Ruge in drugi. To so bili naši prijatli, ki bi se bili v naših verstah bojevali.

V tem trenutku je bilo treba kaj gotoviga skleniti. Poslednje se je poskusilo, namreč tisto pravico, katero sme Porusija tirjati, doseči. Ko se je to doseglo, nismo imeli več vzroka se vojskovati. Gospodje, tako se je naša politika obrnila: z revolucijo se moramo popolnoma spreti! in častiti govornik ima prav, ako našo politiko skozvidljivo imenuje. Želim, da bi je nikdar več mrak ne zakril.

Gospodje! ako so se naši vojaki iz Hesna podali, so to storili na povelje kralja in vojaškega gospoda. Ako je armada to nerada storila, vendar si ni pomislila vbogati; ta terden steber naše države, katerega zlo častim se je krasno skazal, saj je že težko nalogo armada dostala, ko je povelje dobila zmagani revoluciji v Berlinu se odtegnuti.

Govorilo se je od oslabljenja poruskiga življenja.

Menim, da bo Porusija naj močnejša, ako se vsake zveze z revolucijo varje. Častiti govornik potem misli, da se sedajnjemu ministerstvu ne bo dovoljna čast v zunajnih deželah skazovala, ker nima prestiga meča v nožnicah. Zares, gospodje, prevdarjamo in smo prevdarjali velike žertve, katere bi nemška vojska zamogla naši deželi prinesiti. Zatorej se bo v zunajnih deželah, tako upam, naši besedi bolj verjelo, kakor tistim, ki hrepene po boju in se s tem bahajo.

O pogovorih v Draždanah bom in moram molčati; upam pa, da se žalostni predsodki, katere častiti govornik omeni, ne bodo vresničili, upam, da bo prišla ura, ko bo Porusija do-stojno stanje na Nemškem zadobila. Častiti govornik je tirjal, da naj ministerstvo odstopi. Prepričanja mi pa gospod govornik ne more vzeti, da smo premišljeno v prid poruske države ravnali, in pohvala in podpora dobromi-

slečih boste nam pogum in moč dale, po tej poti napredovati.

Deželni zbor na Schleswig-Holsteinskem je 10. t. m. v skrivni seji, ki je do pol petih zjutraj terpela; sklenul, vlado opolnomočiti, da se tirjanju komisarjev podverže pa le s tem pogojem, da ostaneta Rendsburg in Friedrichs-stadt od holsteinskih vojakov posedena.

Laška.

Od nemira v Genui pripoveduje na pol vradni časopis „Risorgimento“ 4. januarja sledeče: Ako je vam drago zvediti vzroke noviga nemira, zamorem vam to naznaniti. Gotovo je, da Londonsko društvo vse stori, da bi tako imenovani sveti ogenj v Genui ne ugasnil, in akoravno tega društva prebivavci ne poslušajo, vendar vse poskusi, le kako iskro vžgati, da bi velik požar vstal. V ta namen se je 10. decembra rudeča zastava razvila; pa kdo je pač na to porajtal? Potem so se prekuconi prizadevali med vojaki in Genueskimi prebivavci nemir napraviti. Trije ali štirje mladenci, ki so pozno domu šli in nekako miserere peli, so dali priložnost, da se je novica razširila, da so častniki, ki so upili: Preč z vstava; naj živi kralj samodržec, tudi policijo so v nastavljeno mrežo ujeli in kvestura je zaznamovala 50 častnikov. Mnogo boječih ljudi je menilo, da imajo pravičen vzrok da so nemirni, in zares se je že nekaj tednov popred po mestu razglasilo, da mislijo vojaki silen rakov namen vresničiti. Dva republikaniška časopisa „Strega“ in „Italia libera“ sta ljudstvo podšuntovala. Zvedilo se je, da od zaznamovanih častnikov dveh ali treh celo v Genui ni bilo, med tem ko so se vse drugi opravičili, da kaj taciga niso storili. Komaj se je začela gnječa in kamni lučati, se pokaže oseba, ki z zvanečim glasom zavpije: „Bratje, mašujmo se, mi imamo biti na skrivnem pomorjeni.“ Natanjko preiskovanje je že pokazalo, da so bili kamni, ki so se na vojake lučali, zato pripravljeni. Na tako vižo je vredjen boj vstal, in le narodni straži se imamo zahvaliti, da je ta dogodka brez pomenljivih nasledkov ostala.

Ljubljanski novičar.

* Več dunajskih časopisov piše: Iz Koroškega (?) se piše, da kolera ondi razsaja, posebno v Černomlju (se ve da na Koroškem) jih je mnogo za kolero umerlo.

Poštni ekspeditor v Razdertem na Koroškem (od kdaj?) je bil kantonskim sodništvu v Senožečah izročen, ker je iz eniga pisma, v katerem je bilo 500 goldinarjev, 35 gold. vzela. — Ravno tako se v nekterih časopisih bere: Slavni koroški (?) misionar, dr. Knobler misli že na spomlad, potem ko bo avstrijsko cesarstvo obhodil, se v družbi z več Avstrijancov v severno Ameriko podati in potem še le v notrajno Afriko pot nastopiti. (Dunajski časnikarji menda za Krajnsko ne vedo, ker se tolikokrat prigodi, da krajnske mesta na Koroško prenesejo; clo Ljubljano so že ne-kterekokrat čez Ljubelj na Koroško prenesli, kar jim ne moremo odpustiti, ker vendar od vsakega časnikarja smemo po pravici tirjati, da so mu saj glavne mesta avstrijskih dežel znane.)

* Od 16. t. m. je cena mesa v Ljubljani na 10 kr. za funt postavljena. Prepovedano je vsakimu meso dražje plačevati ali pa ga pustiti od mesarjev na dom nositi.

* Gospod dr. Bleiweis je prejel preteklo seboto diplom, v katerem se mu naznani, da je bil že leta 1849 za praviga mestnjane Ljubljane izvoljen.

*) Govoril je Camphausen.

Domovini.

Ljuba draga domovina
Ko mi v misli prideš ti,
Če serce veselo poka
Stop'jo solze mi v oči.

Hiša tam stoji očeta
Varha mojih mladih let,
On v grobu že počiva,
Kdaj bom vidil mater spet?

Kdaj zelene vidil trate
Ker fantič vesel sim bil,
Ako tice v mreže, ribe
Na potoku sim lovil.

Kam prijatli ste zginili
Ki z menoj igrali ste?
Hud vihar vas je raznesel
En'ga sem in un'ga tje.

Kar je tam me veselilo
Meni v mislih še živi,
Zvon domače male cerkve
Se v ušesah še glasi.

In po noči v mojih sanjah,
Na jezeru krog veslam,
Ali z sestro od drevesa
Hruške zrele tresem tam.

Kdaj bom lipo spet zagledal
Kjer, ko daje struna glas,
Starim mladim povabilo
Vkupaj kliče celo vas.

Mnogo sim na svet' si vošil,
Zdaj pa vošim le en dan,
Tje med grobe domovine
Počivati pokopan.

M—r.

Podbreški zaklad.

(Resnična zgodba.)

Mnogokrat v adventu se vsedejo moški, v kožuhih zaviti k peči, ženske pa marljivo kolovrat verte in marsikako prazno uganejo. Posebno, ko se sveti čas, božični prazniki, približujejo, se mnogo od zakladov, risov in takih reči pripoveduje. — Tako tudi našim Podtaberčanom pade v glavo, zaklad na Matjaževem berdu dvignuti, od kterelega mnogo mož, ki se za učene derže, terdi, da ondi zakopan leži. Velikokrat, pravijo, smo vidili plamen iz tal švigati in škrate zlate prešusati; enkrat nas je clo svinja z dvanajsterimi prasci srečala, ko smo bili ravno namenjeni zaklad skopati, ter nas je odpodila. Torej naši Podtaberčani sklenejo, na sveti večer preteklega leta paziti, če se bo zopet kaka lučica na imenovanem kraju vidila, da bi potem šli in zaklad skopali. Dva jaka fanta, take prazne reči slišati, skleneta neumne kmete nekoliko oslepiti, da bo vunder v praznike kaj govoriti.

Gresta torej na sveti večer na imenovano berdo, zapalita hosto, ter počasi govno na ogenj pridevljata, da ne ugasne. Ko ljudje zagledajo, začno ko brez pameti po vasi gor in dol letati, iz jedne hiše v drugo kričaje: „Šac na Matjaževem berdu gori!“ Moški in ženske vkup vrejo, in lete proti berdu, kjer se ogenj vidi. Jeden družemu serece dajejo ter lažejo, kar kdo more. (Pravlica pravi, da je na tem berdu čeber zlatakov velikosti konjskih podkev se od paganskih časov zakopan). Ne obupajmo, se menijo, kosti svetnikov imamo, konj je pripravljen, da bo zaklad izlekel, to bo bogatija v Podbrezjah! Ko se s silnim hrupom hribu bližajo, zagledajo nekogar, ki je ravno na ogenj prikladal. Vsi osterme, ter menijo, da je vrag, pa se vunder v hrib pokade. Molijo in v ogenj planejo ter začno žarke, ktere so za zlatake deržali skupje grabiti.

Nek bolj pribrisan šivar je poskusil s polenom, ki je na strani tlel, tobak zapaliti. Drugi viditi, da se mu je resnično tobak vžgal, se predramijo in svojo neumnost spoznajo, ter se proče namenijo. Zdaj se nek modrijan oglasi: „Hudič vas hoče oslepiti“ in tako, še dalje prerokuje.

Vsa množica ga posluša, se čez star hrastov štor spravi, ga seka in podkupa, kar serdita posestnica prileti, kakor da bi bila iz oblakov padla in vse od štoru spodi kričejoč: „Zaklad je moj, na moji zemlji je; nepustim vam dalje kopati.“ Toda noben je ne posluša in ne čuje, vsi dalje koplejo in sekajo. Ko dolgo časa pridno delajo s trdnim upom, da se bo njih trud plačal, jim zvon farne cerkve na ušesa zadoni, kateri ljudi k polnočnej sve tej daritvi vabi. Množica zvon zaslišati, se raskropi, ker meni, da, ko polnoči odbije, je ugoden čas minul, in da se zaklad le globokeje v zemljo pogrezne, tako da ga nobena moč več ne more odkopati.

Ni se Podbrežanom čuditi, da se toliko praznih ver pri njih najde, ker jim nar boljšega zaklada — šole majnka, in če se ta ne vstani se ne bo čuditi, ako bodo še Anžeki hodili zaklade kopati. Upamo pa, da zdaj, ko so občine vstanovljene, se bo silna potreba šole spoznala in da bodo občani za to reč poskerbela in se zanjo potegnuli.

Jeglič.

Politiška pesem na Slovenskem.

Mislil sim, da Slovenci pred sušcovimi dnevi političkih pesem clo poznali niso. Pa neki star kmet me je prepričal, da so pač Slovenci to bažo pesem že o času cesarja Jožefa poznali. Kjer se ni mogel več spomniti star siveček na cele pesme, mi je pa le nekatere verstice iz vsake zakrožil, iz katerih sim lohka berž spoznal, kam da pes tako moli. Te le verstice, ktere je v jedni pesmi večkrat zapel, sim se v glavi obderžal:

Cesar Jožef druj,
Da bi bil že kmalo druj!

Te verstice sim toliko ložji zapametoval, kjer se mi je čudno zdelo, da so tako kmetje sami svojega nar boljšega prijatla preganjali. Kmalo pa, se ve sim se spomnil, da je ljudstvo tačas še prav otroče nedolžno bilo in ni vedilo, kdo je njegov prijatelj in kdo sovražnik, marveč je molilo po navadi za svojim menihom, ki je pač vzrokov dovolj imel, razsvitljenega cesarja čertiti. Brez dvombe so nezadovoljni al pregnani menihi skovali take pesme, da bi sovraž zatosili zoper cesarja Jožefa. Ta njih cilj in konec so tudi res sovražniki luči tistega časa dosti lohka dosegli, tak da naši kmetji še dan današnji ne hvalijo cesarja Jožefa, kakor bi človek mislil, kateri jim je vunder toliko dobrega storil. Tele verstice, ktere modrijanom tistega časa zabavljajo, so mi tudi še v glavi ostale:

Na škapulir in pasce *)
Clo nič ti ne derže,
Nanje kakor podlasce
Na miši ti reze.

Že iz teh smešnih verstic se pozna, kakšni duh (če hočemo to nerodno žlobodro duhovno imenovati) je vladal v tih političkih pesmah rakove stranke. Nekatere druge pesme so zabavljale novim postavam, nekatere zemljomercom tistega časa. — Kjer jez nisem imel priložnosti, celih pesem te baže slišati, jih tudi zapisati nisem mogel. Če pa kak vlastenec stakne take pesme, bo gotovo prav vstregel vsim rodoljubom, če jih zapiše in razglasi, kjer bi bile že zavolj njih posebnosti branja vredne, in kjer so za zgodopisca velike važnosti.

Planjavski.

Zmes.

„Volksbote“ piše: V Lvovo te dni vse gleda za judovsko deklico, ki po ulicah hodi in je kakih 18 leta stara. Akoravno je zlo lepega obraza in postave, se vendar na njej vidi, da je v nadlogi in neizrečeni žalosti. Kako skrivnost da ima ta deklica, se do zdaj še natanjko ne ve. Ona ne spregovori besedice, akoravno ni nema, kar ljudje, ki so jo slišali govoriti, terdijo. Tudi noče po nikakem ne jesti ne piti. Peljali so jo v bolnišnico. Pripovedujejo, da hoče ubogo dekle do smerti stradati, in to zavolj ljubezni do nekega štacunarskega postreznika, ki je kristjan, se je

*) Z železnim pascom so se pobožni ljudje nekaj oposovali in tako svojo telo krotili.

za Izraeloviga sim izdal, da bi bil ubogo deklico zmotil. Zdaj pa se vidi, da on ne more golufane za ženo vzeti. Vse se je poskusilo, da bi ubogo deklico pripravili, da bi povedala, kaj da jo je tako silno razžalilo. Ona molči in k večim če si ji solze vlijejo.

* Od kitajskega zida dr. Gützlaff sledeče pripoveduje: Podstava tega zida, ki je bil pred 2000 letmi sozidan, obstoji iz zlo velikih skal, zid, ki iz zemlje moli, je pa iz kamnov narejen. Zid je navadno 15—20 čevljev visok, kjer pa gre skoz dolino ali čez vodo, je 30 čevljev visok in zraven stoji veliki štirvoglati stolpi. Šotiški učeni Barow je zrajtal, da je zid 1500 angleških milj dolg, in da iz kamna, ki je v njem, bi zamogli vse poslopja na Angleškem, kolikor jih do zdaj stoji, sozidati. Številoteh poslopij postavi Barow na 1,800,000, in vsako na 2000 čevljev. On pristavi, da stolpov velicega zida ni vmes rajtal, in da bi se iz tih zamoglo mesto kakor je London sozidati. Ako bi bil ta zid le 12 čevljev visok in 4 čevlje debel, bi ti zid tako dolg bil, da bi celo zemljo prepasal.

* Nek prekanjen človek je prerajtal, da človek v eni minuti 100 besed in v eni uri za 20 strani govori, in da vsak dan 3 ure govori. Na tako vižo bi bilo vsak teden 400 strani in na leto 52 zvezkov. Žensk in frankobrodskoga zbora pa ni pri tem vrajtal.

Slovstvo in umetnost.

Gospod Ferdinand Mikovec je dobil dovoljenje v Pragi od c. k. vojaškega poveljstva lepopoznansk česki časopis začeti izdajati pod naslovom „Lumir“ in sicer z začetkom mesca februarja t. l. Sliši se, da bodo za časopis najpervi česki pisatelji pisali.

* V Bernu je ravno na svitlo prišel 5. zvezek bukev pod naslovom: „Codex diplomaticus et epistolaris Moravice.“ Opus posthumum Antonii Boček. Edidit J. Chybil. To delo zapopade spise in pisma od leta 1294—1306, t. j. da je Přemislav rod odmerl: potem tudi doklade k prejšnim zvezkom, ki govore od 1127—1293. To delo, ki je za zgodovino Moravskega silno važno, je že dokončano. Pervi zvezek je že v letu 1836 na svitlo prišel.

* Rusini so narodno slovstvo v poslednjih letih zlo pomnožili. V dveh letih se je mnogo pisalo in sicer zlo izvrstnega od narodnih in cerkvenih zadev, in s tem se je mnogo zakladov za zgodovino rusinskega in poljskega naroda nabralo. Slovstveno društvo matica, ki se je leta 1848 po izgledu matice česke ustanovilo, ima zdaj v bukvah in gotovini za 8000 gold. srebra premoženja. Drugo središče rusinskega narodnega življenja ima biti narodni muzeum, ki se bo v Lvovo napravil, kterege na noge spraviti, je vlada pomagati obljubila, ker je Rusinam v ti namen poslopje, kjer je bilo nekaj vseučilišče, prepustila, ki je leta 1848 pogorelo. Da se to poslopje spet v rabljiv stan pripravi, so Rusini dragovoljno 30,000 gold. v srebru zbrali; razun tega se je že mnogo bukev nabralo, kakor tudi natorskih reči, denarjev itd. Na kmetih se povsod nabiravne komisije sostavljajo, ki denarje in druge reči nabirajo, k čemur zraven duhovšine naj več kmetje pripomorejo. To prizadovanje Rusinov in že doseženi nameni, je toliko važniše, če se pomisli, da so vse to revni duhovni in kmetje na noga spravili, med tem ko se zlahtnike pri vsem celo nič ne vdeležijo. — Ljudske šole, ktere povzdignuti se je poprejšna leta vlada zastonj trudila, so se poslednje leta neizrečeno dvignule, kar mora vsacega rodoljuba silno razveseliti. V vsakej Galicii so okrožja, kjer je skorej v zgodnji soseski farna in trivijalna šola, v ktere se rusinski in nemški uči. Te šole preskerbe soseske iz lastnega premoženja. Učenik dobi na leto 100—180 gold. v sr. razun živeža in drugih dohodkov. To je gotovo lep dokaz bogoljubnega značaja Rusinov, kar se zamore drugim narodom v izgled postaviti. Ravno tako marljivo se trudijo ogerški Rusini. Slovstveno društvo, ki se je v Eperjesu ustanovilo, je že več primernih bukev za ljudstvo izdalo. Zdaj imajo Rusini dva časopisa. „Wiestnik“ in „Zorja Galicka“, prvi izhaja na Dunaju in poslednji v Lvovu.